

SZEKERES MIHÁLYNÉ

A KESERÜ-HÁZ

MEMENTO: DR. KESERÜ BÉLA (1900–1960)



Egy, néhány éve Balatonfüreden lakó ismerősöm beszélgetés közben említette a Keserü házat, és kiderült, hogy a ház eredeti tulajdonosáról semmit sem tud. Mivel egyre gyarapodó városunknak sok olyan új lakosa van, akiket új lakhelyük jelene, jövője, de a múltja is érdekel, ezért úgy gondoltam, hogy röviden megemlékezem a ház építettségéről.

Dr. Keserü Béla 1900. január 20-án Fokszabadi-Gamászapusztán (ma Balatonszabadi) született. Édesapja gazdatiszt volt, édesanyja a háztartást vezette. A szülők négy gyermeket: három fiút és egy leányt neveltek. Sajnos az édesanyját a halál korán elszólította szerettei közül. Édesapjuk igyekezett azt az úrt betölteni, amit az édesanya elvesztése okozott. Még egyszer nem nősült meg, hanem Anna lánya segítségével, aki a család legidősebb tagja volt, nevelte és taníttatta gyermekeit.

Keserü Béla az elemi iskolát Gamászapusztán, a gimnáziumot Székesfehérváron, a ciszterciáknál jeles eredménnyel végezte. Már fiatal korában is nagy érdeklődést tanúsított az orvostudomány iránt, de ezen belül is a szülész-nőgyógyászatot, a terhesség-gondozást tartotta a legfontosabbnak. Ezen belső indítástól vezérelve végezte el a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemet 1923-ban.

A diploma megszerzése után, 1923. november 1-től 1928. december 31-ig a Budapesti I. sz. Női Klinikán gyakorló orvosként dolgozott. 1929. január 1-én került Balatonfüredre. Járási tiszt főorvosként kezdte tevékenységét, de minden egészségügyi kapcsolatos munkát szívesen végzett, hiszen általános orvosként is tevékenykedett, sőt

szükség esetén még fogat is húzott. A betegeiért mindig felelősséget érzett.

Mivel Balatonfüreden akkor még nem rendelkezett otthonnal, albérlőként a sorompó alatti Pirovits-villában élt. Itt nyitotta meg első rendelőjét is. Minden vágya az volt, hogy minél jobb körülmények között dolgozhasson, ezért kezdte el a „Keserü-házat” építeni. Főállása mellett az alábbi munkaköröket látta el:

- Üdüléssel kapcsolatos betegellátási feladatok 1935–1947-ig.
- Járási egészségügyi szolgálatban mint nőgyógyász szakorvos 1957-ig tevékenykedett.
- 1954–1955-ig a Tápéi Háziipari Szövetkezetnél is szakirányú feladatokat látott el.
- A Balatonfüredi Szívkórházban a nőgyógyászati szakrendelést vezette 1949-től haláláig.
- A BM balatonfüredi üdülőjében 1948-tól haláláig látta el a szakorvosi feladatokat.
- A MÁV-nál pályaorvosként 1936-tól szintén haláláig dolgozott, sokszor embert próbáló körülmények között.
- 1937-től itt már az üdültetés orvosi teendőit is ellátta.

Keserü Béla hűséges felesége Vaszary Alexandra volt. A házasságból két leányuk született. Az egyik kislány pár hónapos korában meghalt. A másik kislány Annamária – Rosta Sándorné.

1938-ban nyitotta meg rendelőjét, a Petőfi Sándor utcában épült „Keserü-házban” (ma Petőfi Sándor u. 2.). Jellemző volt rá, hogy az új házban a rendelő megnyitását tartotta elsőrendű feladatának, ami akkor a legmodernebb műszerekkel volt felszerelve, így már nem volt akadálya, hogy munkáját jó feltételek mellett tudja végezni. Természetesen voltak fárasztó napjai, mivel a szülések általában éjjel történtek, s nappal is helyt kellett állnia. Segítője a jól felkészült Zsófia bába volt, akivel közösen akkoriban nagyon sok babát segítettek a világra. Munkájára méltán számíthatott. Élete végéig nem vált sablonossá, rutinmunkává egy-egy szülés levezetése, ezt csodaként élte meg. Családja elmondása szerint mikor éjjel – de legtöbbször hajnalban – hazament, a fáradtság minden jele nélkül, lelkesedve mesélte, milyen szép babát segített a világra. A szülők boldogságában is tudott osztozni. Számtalanszor télen, csikorgó hidegben vagy jeges

esőben, lovaskocsival, vasúti kézihajtányon kellett kilométereket utaznia a környékbéli falvakba, ahol még nem volt szakorvos.

A II. világháború – mint mindenkit – őt is nehéz feladat elé állította. Hadműveleti területen a lakosság minden tagja megsínyli ezt az időt. Ezekből a nehézségekből neki is többet kellett vállalnia és vállalt is. Háza kórház és védelemre jelentős hely volt sok füredi család számára.

Az orosz megszállással együttjáró erőszakosságok következményeit igyekezett esküje megtartásával orvosolni, testi-lelki segítséget nyújtani, amire akkor nagy szüksége volt a lakosság nagy többségének.

A háború utáni időszak sem hozott számára megnyugvást. 1956 előtt többször hurcolták el, sokszor rendelés közben is az ÁVO-sok. Annak ellenére, hogy lelkiismerete tiszta volt, ezek a zaklatások nagyon megviselték. Az igazságtalan meghurcoltatások nem múltak el nyomtalanul. A háború alatt szerzett szívbaja – katonarvos is volt – ebben az időszakban sok problémát okozott, dacára szerető családjá gondoskodásának. Nehezen tudott egyetérteni az akkori politikával, (pedig soha nem politizált) a munkájának élt.

Két infarktus és egy agyérögörcs után csökkenteni kellett a tempót, amit nehezen tudott tudomásul venni, de a betegség makacsabbnak bizonyult.

A harmadik infarktus 1960. május 2-án – viszonylag fiatalon – elszólította családjá és beteget köréből. A sors még azt sem engedte meg neki,



hogy az unokái születését megélhesse. Az arácsi római katolikus temetőben nyugszik felesége és párhónapos korában elhunyt kislánya mellett.

Nyugodjanak békében!

A bevezetőből kiindulva – a teljesség igénye nélkül – is tudunk talán megfelelő ismeretet nyújtani a „Késérő-ház” tulajdonosáról, életéről a város érdeklődő lakosai részére. Megjegyzendő, hogy a ház jelenleg nem a család tulajdonában, és nem az eredeti állapotában van, mert 1979-ben az akkori városfejlesztési tervnek megfelelően kisajátították.

A leírtakhoz felhasználva: családi iratok, fényképek, Rosta Sándorné szóbeli visszaemlékezései, és személyes ismeretségem.

TÓTH GYÖRGYI

BRINZEY AURÉL, A BSC ELNÖKÉNEK EMLÉKKOSZORÚJA

1933. szeptember 24-én került sor a Balatonfüredi kagylókat jó étvággal. Sport Club díszközgyűlésére a Kurszalomban. Ennek keretében adták át Brinzey Aurél egyesületi elnöknek, a borítón látható, bronzból készült emlékkoszorút. A koszorú felirata a szalagon, „Brinzey Aurél szeretett elnökünknek A Club tízéves jubiláló Tagjai 1933. IX. 24” A leveleken a következő nevek olvashatók (balról jobbra): DR. MAGYARY FERENC, DR. MARTOS ISTVÁN, J. KOVÁCS BÉLA, AUERBACH JÓZSEF, ALMÁSSY BÉLA, SIMON JÓZSEF, GROMMER GYULA, HERTLING BÉLA, VEZÉR LAJOS, BALOGH JÓZSEF, IVÁNCICS JÁNOS, V. DÖMÖTÖR JÓZSEF, SIMON GYULA, GUBEK ÖDÖN, HOLÉNYI GYULA, KOVÁCS BÉLA, SZÁNTÓ ALBERT, DR. SCHMIDT FERENC, GARAMI SÁNDOR, SEBŐ GUSZTÁV. A

koszorún négy sérülés található, valószínű, hogy ebből kettő levél és kettő pedig dísz lehetett. Eredetileg kék bársonnyal bélelt fadobozban volt, és így került átadásra. Mai formáját később nyerte el. Brinzey Aurél a koszorút utóbb átadta megőrzésre Simon Gyula (1903–1945) egyesületi titkárnak. A jelenlegi klubház felépülése után, az ott kiállított sporttörténeti relikviák között volt látható, majd innen további megőrzésre Szabó Istvánhoz került. Szabó István (1918–2004) géplakatos, motorszerelő, a balatonfüredi Hajógyár gépkocsivezetője, egykor a BSC futballistája volt. Halála után özvegye jutatta el a Városi Helytörténeti Gyűjteménybe, ezzel is gyarapítva a már meglévő tárgyi emlékeket, melyek a BSC történetét dokumentálják.

Megköszönöm Simon Gyula, egyesületi tagtársunk adatközlését.